

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

อุบายวิธีประกอบความเพียรให้ได้ผล

(ผู้ฟังเทศน์นักเรียน ร.ร.ราชินูทิศ ๑๒๐ คน ประชาชน ๕๐๐ คน)

พระวัดนี้ส่วนมากไม่ค่อยฉันทันกันนะ มีประจำมาตั้งแต่เริ่มสร้างวัด ดูท่านจะถูกกับทางอดอาหารมากกว่าอย่างอื่น นี่ละอุบายวิธีการประกอบความพากเพียร ท่านจึงแสดงไว้จุดดั่ง ๑๓ ข้อนั้น คืออุบายวิธีการสนับสนุนความพากเพียรให้สะดวกและง่ายขึ้นเป็นลำดับ แล้วแต่ใครจะต้องการชนิดไหน ถูกจริตจิตใจยังงี้แล้วก็เลือกเอามาปฏิบัติ เช่น เนสัชชี่ ไม่นอน ไม่นอนก็คืน กำหนดให้ได้ตัวเอง แล้วการภาวนาในระยะ ไม่นอนเป็นยังงี้บ้าง สังเกตผลอีก

สำหรับเราเองไม่ถูกกับการอดนอน ไม่ถูก ในจุดดั่ง ๑๓ เนสัชชี่ ไม่นอน ประกอบความพากเพียรตลอด ๆ กลางคืน แต่สำหรับเราเองไม่ถูกนิสัย ทดลองดูหลายคืนนะ ไม่นอนเลย ความเพียรแทนที่จิตใจจะผ่องใสคล่องแคล่วว่องไวกลับทึบ ร่างกายทึบ จิตใจก็เลยกลายเป็นเรื่องทึบ ๆ ไปด้วย ไม่คล่องแคล่ว เอ๊ ไม่ถูก ทดลองดูทุกอย่าง ไม่ถูก

นี่ละการฝึกกรรมทานเพื่อความเป็นคนดี อย่างพระพุทธรเจ้าท่านทรงสอนวิธีการต่าง ๆ ให้เพื่อการฝึกกรรมทาน เพราะกิเลสมันเก่งมากอยู่แล้ว จึงต้องสอนวิธีการที่จะชำระกิเลสให้เบาบางลงไป ความต่อต้านของคนเราก็คือค่อยเบาบางไป กิเลสพาให้ต่อต้าน ธรรมท่านไม่ถือ วิธีการต่าง ๆ เป็นวิธีการที่จะฝึกจิต ตัวคึกตัวคะนอง ตัวมีดื้อให้เบาบาง ๆ อย่างที่วานี้ เนสัชชี่ การอดนอน

สำหรับเราเองไม่ถูก ที่นับทเวลามาถูกก็มาถูกเรื่องอดอาหาร เนะ แปลกอยู่นะ ทดสอบดูความเพียรจากอดอาหาร พอคืนแรกผ่านไปแล้ว วันแรกผ่านไปการอดอาหารนะ จิตใจค่อยมีสติตั้งดีขึ้น ๆ ความเพียรดีขึ้น ๆ ความเพียรคือความहनุนความพยายาม สติตั้งดีขึ้น จิตใจค่อยสงบผ่องใสเรื่อย ๆ ทดสอบดู มันรู้กันตั้งแต่ต้นแหละ เรื่องอดอาหาร รู้มาแต่ต้นเลย อดไปหลายวันเท่าไร จิตใจยังผ่องใสยังสงบ สติยังดีขึ้น ๆ จากนั้นพิจารณาทางด้านปัญญา ก็ค่อยเริ่มไหวตัวได้เร็ว สังเกตดูการประกอบความเพียร

การขบการฉันทธรรมดานี้ ความเพียรสำหรับเราเองคนหนาไม่ค่อยได้เรื่อง ยิ่งฉันทให้อิมหมีพินาไปแล้วเลยกลายเป็นหมาไปเลย ไม่ได้เรื่อง นั่นละการประกอบความเพียรต้องสังเกตตัวเอง สักแต่ว่าทำ ๆ ไม่สังเกต ไม่ค่อยมีผล แสดงว่าทำไปอย่างทื่อ ๆ ไม่ใช่หัวคิดปัญญา ท่านแสดงไว้ในหลายข้อ ๆ ก็เพื่อเหมาะสมกับจริตนิสัยของใคร ๆ

จะเลือกเอาไปใช้ ๆ ทีนี้เมื่อถูกกับใครท่านก็นำเอาไปใช้ เช่นอย่างอดอาหารนี้ ไม่มีตรง ๆ ในจุดงควัตร แต่รวมแล้วเรียกว่าอธิบายวิธีการชำระจิตใจด้วยความเพียร แต่ไปมีในบุพพสิกขาซึ่งเป็นเรื่องพระวินัยของพระ ไปเกี่ยวข้องกับธรรมท่านอธิบายให้ฟังถึงเรื่องการอดอาหาร ท่านแยกไว้ ๒ ประเภท

การอดอาหารเพื่อโอ้อวดเป็นแบบโลก ๆ นั้น ท่านปรับโทษตลอดเวลาทุกความเคลื่อนไหว นั่นฟังซิ ปรับโทษตลอดเลยถ้าอดอาหารเพื่อโอ้อวด เป็นเรื่องของกิเลสว้างนั้นเถอะ ปรับโทษตลอด ปรับอาบัติ ถ้าอดเพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อความพากเพียรแล้ว อดเถิด นั่งฟังซิดเถิด เรตถาคตอนุญาต บอกไว้เลย จากนั้นก็ชมเชยเรื่องการขบการฉันน้อยไปในแง่ต่าง ๆ ของธรรม คือถ้าจะให้บัญญัติลงในจำพวกจุดงค์ ๑๓ ไม่มี แต่มีในแง่อื่น สำหรับเราเองถูกทางอดอาหาร เพราะฉะนั้นจึงต้องได้หนักทางนี้ซิ เมื่อมันถูกมันได้ผลยังไง ทุกข์ยากลำบากก็ต้องทนไปคนเรานะ

เริ่มต้นมาตั้งแต่อกปฏิบัติในพรรษาแรกเลยละ ออกมาปฏิบัติ อดอาหารทดลองเห็นได้ผล ทีนี้ก็เอาเรื่อย หนักเรื่อย ๆ คือ อาหารเป็นเครื่องหนุนร่างกาย ร่างกายมีกำลังมันก็ทับจิต เพราะร่างกายมีกำลังมันเป็นเครื่องเสริมกิเลส เสริมกิเลส กิเลสต้องทับจิต ภาวนาไม่ได้เรื่องได้ราว ตั้งสติตั้งไม่ค่อยได้เรื่องอีกเหมือนกัน ทีนี้พออดอาหารเข้ามันรู้สึก พอเริ่มอดสติค่อยดีขึ้น ความว่างเหงาหวานอนเริ่มไม่ค่อยมีในคินแรกนะ ไม่ฉันทันนั้นกลางคินไม่ค่อยว่าง พอวันสองวันสามเข้าไป ทีนี้สติดีขึ้น ๆ ความว่างเหงาหวานอนนี้ถึง ๓ คินไปแล้วไม่มีนะ ความโง่งงไม่มี ผู้อดอาหารนอนน้อยมาก สติดี อะไร ๆ มาสัมผัสรู้ได้เร็ว ๆ ก็ทราบว่าเป็นถูกแล้ว เมื่อถูกแล้วไม่บำรุงยังงี้ ก็ต้องหนุนทางมันถูก

ด้วยเหตุนี้เองหลวงตาจึงทุกข์มากเกี่ยวกับเรื่องอดอาหาร เข้าพรรษา ๑๐ ท้องเสียแล้วนะ พรรษา ๑๐ ท้องเสีย เวลาเราไม่ฉันทันก็ตามก็จะเอาอะไรมาถ่าย มันไม่ได้ถ่าย ทีนี้พอฉันทันตกบ่ามาถึงค่า เวลาเสื่อเทียวนั้นแหละ มันไล่เข้าไปถาน ถานอยู่ในป่าในเขา เสื่อจับคอกเมื่อไรก็ได้ใช้ใหม่ละ ใ้มนี่มันก็ไล่เราลงถานละซี ก็เลยไม่กลัวเสื่อ บางทีคิดเหมือนกันนะนั่งอยู่ในถาน ถานภูเขาที่ไหนมันก็เป็นถานหมด กลางคินมันไล่มันชีถ่ายจนกระทั่งหมดในท้อง แล้วไปก็หน่นกลางคิน กลางคินมีด ๆ ไปถ่ายกลางคินดึก ๆ ในเวลาเสื่อเทียวเสียวด้วย ก็อยู่ในป่าเสื่อ

บางทีคิดเหมือนกัน นี่เวลานั่งนี้เสื่อจับจะทำยังไง มันคินนะแย็บ มันรับกันทันทีนะ ถ้ากลัวเสื่อมาทำไม ปีบเลย ก็จะต้องสู้ทุกอย่างจึงเรียกว่านักรบ มันแก้กันทันทีนะ มันคิดแวบหนึ่ง อันนี้แก้ปีบตกหายไปเลย ถ้าเสริมมันดูซิ โอ้ย ตัวสั่นอยู่นั้นเลย ทั้งชี้แตกทั้งตัวสั่นละ ถ้าไปเสริมมัน โอ้ย ตายเลยอย่างนั้น กลัวมากซึ้นนะ นี่มันแก้กันปีบ

เลย นี่เรียกว่าธรรมกับกิเลสแก้กันแก้กันอย่างนั้น แก้อยู่ภายในของผู้ภาวนา ผู้ไม่ภาวนา พุดให้ฟังไม่ค่อยรู้เรื่อง ถ้าผู้ภาวนารู้กันทันที ๆ เลย อุบายวิธีการจะขึ้นที่นี้ เหมือน กิเลสขึ้นภายในใจ เพื่อความผูกมัดรัดรั้งเรา บีบบี้สีไฟเรา ธรรมะเบิกออกแก้ ออก มันแก้กันภายใน ๆ

พอพูดอย่างนี้ก็ทำให้... ลงมาจากภูเขาเดินบิณฑบาตมาบ้านเขามันไม่ถึงหมู่บ้าน กะว่าจะถึงแล้วจะไปแล้ว คิดว่าจะถึงมันยังไม่ถึง ไปถึงกลางทางไปไม่ไหวแล้ว ก้าวขาไม่ออกเลยไปนั่งอยู่นั้น นั่งมันก็ไม่ได้ผลอนี้ นั่งกับความเพียรตลอด จิตลงได้อุดอาหารแล้วมัน โห มันติดฝัง ๆ อยู่ภายใน มันไม่ได้เหมือนข้างนอกนะ ข้างนอกอืดอาด หรือว่าแข็งแรง ร่างกายแข็งแรง กิเลสแข็งแรง ร่างกายอ่อนเครื่องเสริมกิเลสก็อ่อน สติปัญญาทางด้านธรรมะก็ขึ้นละซี บางที่มันทะเลาะกันระหว่างชั้นกับจิต คือชั้นเกี่ยวกับ ร่างกาย ความหิวโหย กับจิตใจที่สงบผ่องใสคล่องแคล่วว่องไวในทางความเพียร

บางที่พอไปนั่ง เวลาไปนั่งลง เตี้ยมุดขึ้นมาแล้ว กิเลสมันต่อยก่อนนะ ขึ้นมา นี่เห็นไหม ท่านอดอาหารจะฆ่ากิเลสให้ตาย แต่เวลานี้ท่านกำลังจะตายก่อนกิเลสรู้ไหม นั่นขึ้นแล้วนะ ท่านอดอาหารเพื่อจะฆ่ากิเลสให้ตาย แต่กิเลสยังไม่ตายท่านกำลังจะตาย รู้ไหม ตายเพราะความอดอาหารนั้นแหละไม่ใช่อะไร ทางนี้มันขึ้นบีบเลย ก็การกินกิน มาตั้งแต่วันเกิดจนกระทั่งบัดนี้ไม่เห็นวิเศษวิโสอะไร อดเพียงเท่านี้จะตายหรือ ตายก็ตายซี นั่นมันแก้กันบีบ ติดฝังเลย มันแก้กัน มันขึ้นอยู่เรื่อย ๆ นี่พูดเปิดให้ฟังเสียนะ ธรรมะภายในใจ

ยิ่งใจสว่างกระจ่างแจ้งเท่าไรนี้ ธรรมะกับกิเลสพืดกันอยู่ภายใน ไม่มีใครรู้ด้วย มันขัดกันอยู่ภายใน มันแก้กัน ๆ เหมือนนักมวยแชมป์เปี้ยนเทียว ขึ้นถึงขั้นแล้ว กิเลส มันก็เร็วของมัน เพราะมันเคยครอบครองวัฏจักรในหัวใจเรามาที่ก็กับก็กลับ มันคล่องตัวขนาดไหน ทีนี้เวลาเราพืดตัวขึ้นมา ธรรมมีความแก่กล้าสามารถที่จะตัดทานกันได้ แล้วก็พืดกันละซี อุบายวิธีของกิเลสขึ้นแบบหนึ่ง ธรรมะแก้กันตกพับ ๆ เรื่อย ก้าวเรื่อย ๆ นี่เราพืดถึงเรื่องราวธรรมกับกิเลสเกิดด้วยกัน ไม่ได้มีแต่ธรรมเกิด ธรรมกับกิเลสไปด้วยกัน เป็นคู่ต่อสู้กันไปเรื่อย ๆ ทีนี้เวลากิเลสแทรกขึ้นพับ ธรรมะจะรับกันทันที แก้กันตกไปเรื่อย ๆ

นี่เราพืดถึงเรื่องว่ามันมุดขึ้นภายในใจ เป็นถ้อยเป็นคำขึ้นมาเลยนะ เหมือนเรา พุดแต่ไม่ได้ยินเสียง หากเป็นถ้อยเป็นคำขึ้นมาให้รู้ชัดเจน บอกเราอย่างชัดเจน อย่างที่ ว่า นี่เห็นไหม ท่านอดอาหารเพื่อฆ่ากิเลสให้ตาย แต่เวลานี้กิเลสยังไม่ตาย ท่านกำลังจะตายรู้ไหม มันจะขู่เราว่านั่นเถอะ ขู่เราให้อ่อน โอ้ย ตายแล้ว ทางนี้ก็ขึ้นรับกัน ก็กินก็กิน

มาตั้งแต่วันเกิดไม่เห็นวิเศษวิโสอะไร อดเพียงเท่านี้จะตายหรือ เอ้า ตายก็ตายซี เน้
มันแก้ไปเลยพุงเลย นี่เราพูดถึงเรื่องอดอาหาร

เราได้กำลังทางด้านจิตใจนี้ เเด่นมากทางอดอาหาร ไม่ว่าจะทางด้านสมาธิ ไม่ว่าจะ
ทางด้านปัญญา อดอาหารได้ผลทั้งนั้น ดีด้วยกันเลย ไม่ว่าจะจิตจะหยาบจะละเอียดขนาด
ไหน การอดอาหารเป็นเครื่องเสริมตลอดเลย เพราะฉะนั้นเราจึงได้หนุนตลอดเวลาจน
กระทั่งท้องเสีย เสียมาตั้งแต่พรรษา ๑๐ ฟังซินะ ถึง ๑๖ ปี พรรษา ๑๖ จึงหยุด อด
อาหารอีกต่อไป เริ่มตั้งแต่พรรษา ๘ พรรษา ๗ ออกจากเรียนหนังสือ พรรษา ๘ ขึ้น
เวทีแล้ว นั่นละถึง ๑๖ ปี ท้องเสียตั้งแต่พรรษา ๑๐ เริ่มเสียแล้ว เสียก็ไม่สนใจ มีแต่พุง
ๆ กับอรรถกัษัตริย์

คำว่าท้องเสียคือ เวลาตอนเช้าเราฉันทันจังหัน พอฉันทันแล้วนี้ตกตอนบ่ายมาท้องจะ
ร้องโก๊กแก๊ก ๆ มันไม่ย่อย เรียกว่าเครื่องย่อยอาหารมันคงจะอ่อนไป ไฟธาตุมันคงอ่อน
พอตกค่ำมานี้ถ่ายออกหมด จากนั้นมาก็อดต่อไปเลย จนกระทั่งถึงวันฉันทัน มันจะตาย
จริง ๆ ค่อยฉันทัน เวลาอดก็มันถ่ายหมดแล้วจะเอาอะไรมาถ่ายอีก พอฉันทันเสร็จเอาอีก
กลางคืนถ่ายหมด ไม่สนใจเลย จนกระทั่งพรรษา ๑๖ อดเพียง ๓ วันถ่ายหมด พรรษา
๑๖ บางทีเอาเพียง ๓ วันก็มี ๔ วันก็มี เพราะมันอ่อนมากแล้วธาตุขันธ์ แต่ใจมันยังแข็ง
ขึ้นเรื่อย ๆ ใจพาแข็งนั้นละมันถึงไม่หยุดการอดอาหารไม่ถอย ไปที่ไหนมีแต่อดทั้งนั้น
แหละเรา เรียกว่าทุกข์ทรมาณมากที่สุด คือการอดอาหารเป็นทุกข์ทรมาณมาก

พอพรรษา ๑๖ ล่วงไปแล้ว ลงเวทีว่าให้ตรง ๆ อย่างนี้เลย ทีนี้ก็ผ่อนปรนตาม
เรื่องราวของมัน ฉันทันลงไปมันก็ถ่ายของมันอยู่เรื่อย ก็ถ่ายมาเรื่อยจนกระทั่งถึงเวลามัน
จะเอาใหญ่ตอนจะตาย มันถ่ายไม่หยุดนะ ท้องมันเสียมาแล้วเอาอะไรมาฉันทันมันก็ถ่าย
ของมันอยู่อย่างนั้น แต่ไม่รุนแรง หากถ่ายเรื่อย ๆ จนกระทั่งมารุนแรงเอาตอนที่ช่วย
ชาติบ้านเมือง พอตียาระงับได้ หายไปเลย

นี่พูดถึงเรื่องการประกอบความพากเพียร แล้วแต่จริตนิสัยของใครนะ ถูกต้อง
ทางไหนให้เจ้าของพิจารณาเอง คัดเลือกเอง อย่างเรานี้มันคัดเลือกไปได้อดอาหาร
แบบจะตายว่านั่นเถอะ อย่างอื่นไม่ดี ถ้าอดอาหารดี จิตสงบแล้วก็แนวเลยเทียว ยิ่ง
คล่องตัว ทางด้านสมาธิจิตสงบแนว คล่องตัว ทีนี้ออกทางด้านปัญญาก็หมุนตัวเลย นี่
อดอาหาร ทีนี้เวลาเราฉันทันไป สมาธิก็เป็นสมาธิ แต่มันเหมือนรถบรรทุกของหนัก จะไม่
คล่องตัว มีลักษณะอย่างนั้น ทั้ง ๆ ที่มันวิ่งนั้นแหละแต่ก็วิ่งด้วยความหนักของรถ วิ่ง
เหมือนกัน แต่ว่ารถหนักวิ่งกับรถเบาวิ่งมันต่างกัน อันนี้ก็เหมือนกันมันรู้อย่างนั้นนี่นะ
ทีนี้ทางด้านปัญญาก็แบบเดียวกัน ปัญญาที่คล่องตัว หมุนรอบตัว ๆ พอฉันทันลงไป

แล้วปัญญาถึงรอบตัวก็ตาม มันก็วิ่งแบบนั้นแหละวิ่งแบบรถหนัก มันก็รู้ พอเปลื้องอันนี้ปั๊บมันดีดผิง ๆ เลย เป็นอย่างนั้นนะ

การฝึกกรรมตนเองต้องสังเกตความเพียรตัวเอง วิธีการยังไงเกิดผลเกิดประโยชน์ หนุนความเพียรให้ดีขึ้นให้สังเกตตรงนั้น ไม่ใช่ทำสักแต่ทำ สุ่มสี่สุ่มห้า นั่นไม่ดี ต้องใช้สติปัญญารอบคอบในภาคปฏิบัติของตัวเอง สำหรับเรานั้นมาถูกทางอดอาหาร เพราะฉะนั้นจึงปล่อยไม่ได้เลย อดอาหารปล่อยไม่ได้ ตั้งแต่ขึ้นเวทีตลอดถึง ๑๖ พรรษา เป็นเวลา ๙ ปี นี่ปล่อยไม่ได้แหละ มันเริ่มจับได้ตั้งแต่ปีแรกเลย ชัดกัน โถ เหนื่อยแสนสาหัส ไม่มีได้อยู่สะดวกสบาย อาหารการขบการฉันจะฉันตามสบายไม่ได้ เพราะกิเลสมันลุกกลาม ได้เท่าไรกินเท่าไรไม่พอ ธรรมะตีไว้ ๆ ธรรมะเป็นฝ่ายตีไว้ไม่มัน มันจะเลยเถิด ถ้าเลยเถิดแล้วก็ไปทางฝ่ายกิเลส จมไปเลย ถ้าธรรมะหักห้ามเอาไว้มันก็ค่อยเบา อย่างที่อดอาหารนี้ หักห้ามเอาไว้ ภาวนาก็ดีขึ้น ๆ ตลอดเวลา

จนกระทั่งถึงได้อัจฉรย์ในใจตัวเองซิ เวลาจิตมันสว่างไสวทั้ง ๆ ที่กิเลสยังครอบหัวมันอยู่ แต่กิเลสมันบางไปมาก มันสว่างไสวจนเกิดความอัศจรรย์ในตัวเอง บางที่อัศจรรย์จริง ๆ ราฟิ่งขึ้น โถ จิตนี้ทำไมถึงอัศจรรย์เอานักหนา สว่างไสวจ้อยู่ภายใน ร่างกายของเราเป็นเหมือนแก้วครอบตะเกียงเจ้าพายุ นั่นละดูเอา ใส้ตะเกียงมันอยู่ภายในนั่นคือใจ มันส่องกระจ่างออกมานี้ แก้วครอบที่เป็นกระจกนี้มันก็ส่องกระจายไปนอกเลย อันนี้ร่างกายของเรานั้นเหมือนกับแก้วครอบ จิตที่สว่างอยู่ภายในมันกระจายออกมานี้ออกหมดเลย เพราะเหตุนี้มันถึงอัศจรรย์ซิ เพียงชั้นนี้มันก็อัศจรรย์ของมัน จนราฟิ่งเจ้าของถึงขนาดที่ว่า ทำไมจิตถึงได้อัจฉรย์เอานักหนา ๆ ดูซินะ ยิ่งมันเปิดออกหมดแล้วจะเอาอะไรมาปิดละที่นี้ ฟังซิ มันก็จำของมันล่ะซิ

นี่ละการฝึกตัวเองเพื่อความเป็นคนดี ฟัน้องลูกหลานทั้งหลายให้พากันฝึก ไม่ได้แบบนั้นก็ตาม ขอให้แบบลูกศิษย์มีครู มีการฝึกการกรรมหักห้ามต้านทานตัวเองบ้าง ถ้าจะปล่อยเลยตามเลยไม่มีใครตีในโลกนี้ จมไปด้วยกันหมด อำนาจของกิเลสต้องจูดลากลง ๆ ความโลภจูดลากลง ได้เท่าไรไม่พอ เอาจนตาย ราคะตัณหาได้เท่าไรไม่พอ เอาจนตาย ๆ ความอิมพอของความโลภ ของราคะตัณหา ไม่มีพอ เหมือนไฟได้เชื้อ เราเสาะแสวงหาตามความต้องการมันเท่าไร นั่นเท่ากับเสาะแสวงหาเชื้อไฟ ได้มาเท่าไรเผาเรื่อย ๆ ให้เรื่องกิเลสตัวนี้อ่อนตัวเพราะการส่งเสริมมันไม่มี มีแต่จ่มลง ๆ สุดท้ายคนก็หมดคุณค่าไม่มีราคาอะไรเลย นั่นเพราะกิเลสทำลายนั่นเอง จึงต้องได้ฝึกกัน

ฝึกดีเป็นพลเมืองดี เป็นชาวบ้านชาวเมืองมีศีลมีธรรม ก็ต้องฝึกให้อยู่ในความพอดี มีขอบมีเขตในการปฏิบัติตัว ไม่ใช่ปล่อยเลยตามเลย ไม่ว่าจะเด็กผู้ใหญ่ต้องฝึกตัวตามขั้นตามภูมิของตัวเองไปเรื่อย ๆ ต่อไปมันก็ชินเอง เมื่อมีกรอบมีฝั่งมีฝามันก็ไป

ตามกรอบตามแนวทางของมัน ถ้าไม่มีแล้วเตลิดเปิดเปิง ลงแต่แหวแต่ป้อแต่คลองทั้งนั้นแหละ กิเลสจะลากลงถ่ายเดียว คำว่าลากขึ้นไม่มี ไม่มีกิเลสตัวใดจะลากคนขึ้น ให้ได้รับความบรรเทาเบาทุกซ์ ไม่มี มีแต่ลากลงเพื่อลุ่มจม ๆ ถ้าธรรมะมีมากน้อยนี้จุดขึ้น ๆ เพราะฉะนั้นธรรมจึงเป็นของจำเป็นมากในโลกนี้

นี่ก็เพราะโลกไม่สนใจกับอรรถกับธรรม และไม่รู้เลยว่าธรรมเป็นยังไง โลกถึงได้พากันจมตลอดเวลา ทั้ง ๆ ที่เพลินกับกิเลสอยู่ ว่าบ้านนั้นเจริญบ้านนี้เจริญ หัวใจมันเป็นไฟด้วยกันไม่ได้ดู ตรงนั้นตรงที่ไฟเผา เผาอยู่ที่หัวใจนะ ไม่ได้เผาอยู่ที่สมบัติเงินทองข้าวของ ยศถาบรรดาศักดิ์ มันเผาอยู่ที่หัวใจด้วยกันทุกคน ถ้าใครไม่มีธรรมยิ่งเผามากที่สุดเลย ดูหัวใจเจ้าของจะรู้ทันที เวลาไหนที่มีความสะดวกสบายไม่มี เอาเงินทองข้าวของ เอ้า ขึ้นไปนั่งอยู่บนกองทอง มันก็เป็นไฟเผาอยู่บนกองทองกองเงินนั้นแหละ สมบัติพัสถานอะไรมีมากน้อย เอ้า ขึ้นไปนั่งอยู่บนัน ก็เป็นพินเป็นไฟเผาอยู่บนัน ถ้าหัวใจเป็นไฟด้วยกิเลสเผานะ ถ้าหัวใจนี้จืดจางลงไปด้วยอำนาจของธรรมแผดเผาแล้ว อยู่ในไหนก็สบาย ๆ

จากนั้นก็ยื่นเข้ามาหาพระกรรมฐานท่าน พระกรรมฐานท่านไม่ได้ยุ่งกับอะไรบริหาร ๘ ท่านนั้นติดตัวไปเลย ไปที่ไหนสบายหมด ไม่ว่าจะการอยู่การกินการหลับการนอนใช้สอยอะไร นอนก็นอนสบาย ที่ไหนร่มไม้ชายคา ล้มตุมลงไปพอหลับครอก ๆ ได้หนหนึ่งพอ พอสบาย ตื่นขึ้นมาพืดแล้วกับกิเลสตลอดเวลา ท่านไม่ได้เป็นห่วงเป็นใยอะไร มีแต่พืดกับกิเลสตัวข้าศึก ๆ อันนั้นเบาลงความสุขเด่นขึ้น ๆ จิตใจมีความสว่างไสว มีสง่าราศี มีคุณค่า ขึ้นมาภายในหัวใจตัวเอง แต่ก่อนกิเลสปิดไว้หมดไม่ให้เห็นคุณค่าของใจ ให้เห็นแต่คุณค่าของกิเลส เอาจูตรเอาคุณโปะหัวใจเอาไว้ไม่เห็นเลย หัวใจที่เลิศเลอ เพราะฉะนั้นจึงได้เอาธรรมนี้เบิกออกชะออกล้างออก ก็ค่อยสว่างกระจ่างแจ่ม ค่อยรู้เนื้อรู้ตัวขึ้นมา รู้บุญรู้บาปขึ้นมาเรื่อย ๆ ภายในใจ

รู้บาปด้วยตำรับตำรานี้เป็นอีกอย่างหนึ่ง มันด้านนะ รู้บาปด้วยตำรับตำราด้วยความจำมานี้ เวลาความอยากขึ้นมาบาปบุญไม่มีนะ ถ้าเป็นเรื่องรู้ภายในใจนี้ อะไรขึ้นมามันรู้ทันที ระลึกเรื่องบาปขึ้นมามันรู้แล้ว สะเทือนในหัวใจ ระลึกถึงบุญสะเทือนในหัวใจ บาปบุญเกิดขึ้นที่นี่ ๆ จะไม่รู้ได้ยังไง ผู้รู้-รู้ได้เห็นอยู่ การสร้างบาปสร้างบุญสร้างอยู่ที่หัวใจ ใจเป็นนักรู้ทำไมจะไม่รู้กัน นี่ละผู้รู้ภายในท่านมีหิริโอตตปปะนะ พอดคิดอันใดขึ้นมาถ้าเป็นความไม่ดีนี้ท่านปิดทันที เปิดทางให้ความดีเกิดขึ้นเรื่อย ๆ ความดีเกิดขึ้นมากก็ส่งเสริมเราให้ดีขึ้น ๆ

นี่ละการฝึกหัดตัวเองต้องมี ไม่มีไม่ได้คนเรา ไม่ว่าจะเด็กไม่ว่าผู้ใหญ่ชาติชั้นวรรณะใดก็ตาม ถ้าปราศจากการฝึกอบรมจิตใจด้วยธรรมแล้วดีไม่ได้ ธรรมนี้เป็นธรรม

ธาตุ เป็นกลาง ๆ ใครจะนับถือไม่นับถือ ธรรมก็เป็นธรรมอยู่นั้น ถ้าคนมีธรรมในใจก็ยึดธรรมที่เป็นความถูกต้องดีงามเข้ามาปฏิบัติตนเอง ตัดแปลงตนเองไปตามสายของธรรม มันก็ดีขึ้นไปเรื่อย ๆ มีขอบมีเขตมีฝั่งมีฝาชิดคนเรา ต้องมีการฝึกนะไม่ฝึกไม่ได้

คิดดูซิพระพุทธเจ้าก็เคยแสดงไม่รู้กี่ครั้งแล้ว ฝึกหรือไม่ฝึก แทะเป็นแทบตาย สลบสลัดถึง ๓ หน เป็นยังไง นั่นละศาสดาของพวกเราฝึกขนาดนั้นนะ เริ่มต้นตั้งแต่เสด็จออกทรงผนวช มีความสุขเมื่อไรพระพุทธเจ้า สิทธัตถราชกุมารนะ ตั้งแต่เสด็จออกทรงผนวช ตัดพินพระทัย เหมือนว่าชั่วหัวใจจะขาดสะบั้นลงไปเพราะความห่วงใยประเทศชาติบ้านเมือง ตัดออกหมดเลย นั่นเป็นความทุกข์ทรมาณ ครั้นออกไปแล้วก็ได้รับความทุกข์ทรมาณในการประกอบความพากเพียร การอยู่การกินทุกอย่าง หาความสะดวกไม่ได้ กษัตริย์ออกบวชเท่ากับตกรกทั้งเป็นนั่นแหละ เรียกว่าตกจากสวรรค์ก็ลงนรกเลย ทุกข์ขนาดไหน แล้วฝึกทรมาณไม่ถอย ได้เป็นศาสดาเอกของโลก ที่นี้ครอบไปหมดเลย ความสุขอันนี้คุ้มค่ากัน

เราเป็นลูกศิษย์ตถาคต ต้องมีการฝึกอบรมตนบ้าง อย่าปล่อยเลยตามเลยนะไม่ดี ไม่ว่าหญิงว่าชาย ไม่ว่าผู้ใหญ่ผู้น้อย เด็กก็เป็นเด็กเกเร โตขึ้นมาก็เป็นนักเลงโต สุดท้ายก็เอาเรือนจำอย่างน้อยละเป็นที่ตาย มากกว่านั้นเขาฆ่า นักเลงโตมักจะถูกฆ่า ไม่ค่อยจะไปตายในเรือนจำ ตายอยู่ตามป่าตามเขา เขาฆ่าละชิ นักเลงโตไม่ค่อยได้ตายในเรือนจำละนะ มันจะไปตายตามป่าตามเขาตายไม่มีป่าช้า ถูกเขาฆ่าเขาฟันละชิ เขาทำลายเอา ไปทำลายเขานี้ เขาก็เป็นคน โจรมันได้ชีวิตมากี่ชีวิตละ มันก็ชีวิตเดียว ถูกฆ่าก็ตายเหมือนกัน นี่ละถ้าคนไม่มีการฝึกฝนอบรมตนเองก็เป็นอย่างนั้น ถ้าฝึกฝนอบรมตนเองแล้วก็เป็นคนดีเรื่อย ๆ ไป ดีจนหาที่ต้องดีเจ้าของไม่ได้ เพราะการฝึกของเจ้าของเอง ให้พากันจำเอานะทุกคน ๆ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้น เหนื่อย ให้พร

มีอะไรมาเยี่ยมธรรมดาไม่ใช่เธอ (คืออย่างนี้ละ มาทำบุญแล้วก็มาบอกหลวงตาว่า ลูกชายลงสมัครผู้แทนคะ) ผู้แทน อู๊ย ลงอะไรเราไม่อยากจะเล่นด้วย เราชี้เกี้ยวอ้าวจริง ๆ เราไม่ค่อยเสริมถ้าอย่างผู้แทนสมัยปัจจุบันนี้ ใครเป็นผู้แทนเหมือนปล่อยหมาเข้าถาน จับหางดึงออก หางขาดมันยังไม่ยอมออกจากถาน ผู้แทนสมัยปัจจุบันนี้ผู้แทนหมาเข้าถาน พอโดดเข้าถานแล้ว จับหางดึงออกนี้ไม่ยอมออก หางขาดมันไม่ยอมมันยังฟาดถานอยู่นั้น เราไม่อยากจะเล่น อย่าให้เป็นผู้แทนอย่างนั้นนะ (คะ) ถ้าเป็นผู้แทนแบบหมาเข้าถานเราไม่เล่นด้วยเลย เราพูดจริง ๆ เพราะไม่อยากจะเห็นหมาหางขาดผู้แทนหางขาดในถาน (หัวเราะ) เท่านั้นละ พูดเท่านั้นละ อย่างนั้นละธรรมะ ภาษาธรรม เต็ด ๆ เลย จบแล้วมีเท่านั้นละ

(หลวงตาฯ ขออนุญาตแจกนามบัตรลูกชายที่สมัครผู้แทน) แจกไหนก็ไปแจก
 อย่างมาแจกอยู่ที่นี้ อย่างมาอยู่ ไปหาแจกไหนก็ไปเถอะเราไม่เสริม พูดจริง ๆ นะเราเป็น
 พระเราไปตามเรื่องตามราวของเรา จะไปทำอะไรก็แล้วแต่ แต่อย่างมาอยู่กับเราก็ก่อน
 พระเป็นอย่างนั้นนะ พูดอย่างตรงไปตรงมา เอะละไป เท่านั้นละ หาแจกไหนก็แจก ถ้า
 เป็นคนดีไม่ต้องแจกก็ได้ ถ้าไม่ดีไปแจกที่ไหน ติดอยู่ทุกเสาโทรศัพท์ โทรเลข เสาไฟ
 ฟาดติดไปหมด จะสร้างบ้านอย่างนั้น สร้างเรือนอย่างนี้ โขงชิมูล เกิดมาแต่โคตรพ่อ
 โคตรแม่มันเคยตั้งโครงการอะไร พอจะเป็นผู้แทนมันว่า โขงชิมูล ขึ้นมาแล้ว พอเข้าไป
 แล้วเหมือนหมาเข้าถาน เจียบ โขงชิมูลไม่ทราบไปไหน หายเจียบหมดเลย อย่าให้พูด
 อีก ชี้เกียจพูด เท่านั้นละ อย่างนั้นละธรรมดา ตรงไปตรงมา ถ้าสะอาดเห็นด้วย ไม่สะอาด
 ไม่เล่นด้วย เราพูดเหล่านี้พูดเป็นกันเองนะ ฟังด้วยเหตุด้วยผลก็แล้วกัน อย่าไปคิดต่าง
 ๆ นานาว่าหลวงตาบ๊วดูอย่างนั้นอย่างนี้ เราไม่ได้ดูใคร เราพูดในฐานะลูกศิษย์กับ
 อาจารย์ ว่ากันบังเบ้ง ๆ จบแล้วหายเจียบไปเลย เท่านั้นละ

เป็นยังงี้ลูกหลานมาฟังเทศน์ ได้คติตัวอย่างไปปฏิบัติบ้างไหมละ เอาไปปฏิบัติ
 นะ เราเป็นนักเรียนแต่เด็ก เป็นนักเรียนรุ่นมัธยมไม่เคยเป็น ไปฟาดเอาดอกเตอร์เลยที
 เดียว เห็นใหม่นี้ ได้ ๒ ดอกเตอร์ เรียนจบ ป.๓ โดดขึ้นใส่ดอกเตอร์เลยเทียว เป็น
 อย่างนั้นนะ อ้าวมันก็เป็นจริง ๆ ไซ้ไหมละ เรียนจบแค่ ป.๓ ประถม ๓ แต่ก่อน หลวง
 ตาเรียนจบประถม ๓ แล้วออกเลย เพราะแต่ก่อนไม่มีประถม ๔ มีประถม ๓ เท่านั้น
 พอจบแล้วออก ใครไม่ออกก็ไปเรียนมัธยมที่อุดร เราไม่ไป ที่นี้จากประถม ๓ แล้วฟาด
 ขึ้นถึงดอกเตอร์เลยเทียว นี้ได้ ๒ ดอกเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขาก็ให้ดอกเตอร์
 หนึ่ง มหาวิทยาลัยขอนแก่นเขาก็ให้ดอกเตอร์หนึ่ง ไม่อย่างนั้นธรรมศาสตร์จะให้ก่อน
 เพื่อน ธรรมศาสตร์เขาไปปรึกษาผู้ใหญ่ดู เขาจะขอถวายดอกเตอร์ให้เรา พวกธรรม
 ศาสตร์เขาไปปรึกษาผู้ใหญ่ อยู่ อย่าไปยุ่งท่านนะ เดี่ยวถูกดูหลกนะ ก็เลยสงบ ที่นี้ทาง
 มหาวิทยาลัยขอนแก่นโผล่ขึ้น เขาขึ้นเองเราไม่ได้ไปเกี่ยว ดอกเตอร์มหาวิทยาลัย
 ขอนแก่น ดอกเตอร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พูดถึงเรื่องราชาคณะอีกเหมือนกันนะ ก็หลวงตาบ๊ว ๆ ฟาดขึ้นชั้นราชเลย ออก
 จากชั้นราชฟาดชั้นธรรมเลย มันก็แปลก ๆ อยู่นะ โดดจาก ป.๓ ขึ้นดอกเตอร์เลย

ว่ายังงี้ อุภโต ๆ มันหมายความว่ายังงี้ เอามาแปลให้ฟังหน่อยนะ (อุภโต เขา
 แปลว่า เป็นสอง แต่ไม่มีคำชี้แจง) ไม่มีคำชี้แจง นี้เราปฏิบัติมาอย่างนี้เราพูดให้ฟังแล้ว
 พระเถรของเรา เราพูดอย่างนั้นจริง ๆ มันเป็นขึ้นในใจของเราไม่ต้องไปเรียนจากไหน
 มันเป็นในนี้เราก็บอกอย่างนี้เลย ตามธรรมดาพระทั้งหลาย นิสัยของใครจะรวมแบบ

ไหน ๆ จิตรวมนะ จะรวมไปตามแบบเก่า ๆ แบบนั้น ๆ เช่น สงบ ๆ ไปเลยเรียบไปเลยเรื่อยไปเลย ผู้ที่สงบแบบรวมพิบ ๆ นี้มักจะเป็นนิสัยอย่างนั้นเรื่อย ๆ ไป

เราก็บอกตรง ๆ เราไม่เป็นอย่างนั้น มันเป็นขึ้นในหัวใจของเราเอง การพิจารณาเวลามันจะสงบของมัน ต้องเป็นธรรมชาติของมันนะไปแต่งไม่ได้ เราไม่เคยคาดเคยคิดว่าจะเป็นขึ้นมา ที่นี้พอพิจารณาลงไปแล้วแฉ่วลงไปอย่างนี้มี เป็นจำนวนมาก ที่นี้เวลาพิจารณาไปถึงเวลามันรอบตัวของมันแล้วผิงเลย อันนี้ผาดโผนมาก แบบผิงเลยนี้ ผิดคาดผิดหมาย มันจะรู้จะเห็นอะไรผิดคาดผิดหมาย อันนี้แปลกมาก ส่วนสงบเรียบลงไปนี่มันเหมือนชิมชาบ ความรู้มันชิมชาบ แต่ความรู้อันนี้ผิงมันโดดไปพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงได้หลายส้นพันคม เราก็ได้พูดให้พระได้ฟัง สำหรับเราเองไม่เป็นอย่างนั้นนะ เราจึงเรียกว่าเราเป็นอุกโตในภาคปฏิบัติ เราบอกอย่างนี้ ใครไม่บอกในนั้นก็ตามมันก็เป็นในนี้

เราก็เห็นอยู่ในตำราอีกด้วยว่าอุกโต ๆ ท่านก็ไม่อธิบายไว้เหมือนกัน แต่เวลามันเป็นกับเรามันเป็นอย่างนี้ อุกโต ตั้งแต่เริ่มต้นมันจะแสดงแล้วนะ ถ้าสงบมันสงบของมันไปเอง ที่มันจะติดผิงนี้มันก็เป็นของมันไปเอง ที่นี้เมื่อเวลามันไม่เป็นจะทำให้เป็นก็ไม่เป็นนะ ต้องเป็นเองทั้งนั้น ไม่ว่าจะภาคสงบเรียบ ไม่ว่าจะภาคผิงเลย ต้องเป็นของมันเอง เราเป็น ๒ ภาคเราก็บอกอย่างนั้น

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันท่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd